

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 221.751 van 13 december 2012
in de zaak A. 207.248/XII-7164**

In zake: 1. de NV FAUWATER HOTEL & CHALETPARK
2. Barnhy VAN LOON
3. de NV VAN LOON
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Cies Gysen en Gitte Laenen
kantoor houdend te 2800 Mechelen
Antwerpsesteenweg 16-18
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

1. de BURGEMEESTER VAN DE GEMEENTE KASTERLEE
2. de GEMEENTE KASTERLEE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Frank Judo en Thomas Eyskens
kantoor houdend te 1000 Brussel
Keizerslaan 3
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 6 december 2012, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de beslissingen van 3 december 2012 van de burgemeester van de gemeente Kasterlee met betrekking tot het afsluiten van de electriciteitstoevoer, respectievelijk de gastoevoer naar het terrein en de chalets van camping Fauwater, Lichtaartsebaan 52 te Kasterlee.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partijen hebben een nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 11 december 2012, om 11.30 uur.

Staatsraad Johan Lust heeft verslag uitgebracht.

Advocaten Johan Geerts en Aline Coelst, die verschijnen voor de verzoekende partijen, en advocaten Frank Judo en Thomas Eyskens, die verschijnen voor de verwerende partijen, zijn gehoord.

Auditeur Sofie De Doncker heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Eerste verzoekster baat, op grond van derde verzoekster, camping Fauwater uit aan de Lichtaartsebaan 52 te Kasterlee. Tweede verzoeker is de gedelegeerde bestuurder van eerste verzoekster.

Bij beslissing van 4 september 2012 van de secretaris-generaal van het departement Internationaal Vlaanderen is aan eerste verzoekster een vergunning uitgereikt “voor de exploitatie van het toeristische logies Fauwater, gelegen Lichtaartsebaan 52 in 2460 Kasterlee, in de categorie Openluchtrecreatief terrein en subcategorie Verblijfpark voor het plaatsen van 107 openluchtrecreatieve verblijven. Met het oog hierop heeft op 2 februari 2012 en 8 juni 2012

een deskundige van de dienst Toeristische Vergunningen van het departement het toeristisch logies geïnspecteerd, en zijn de daarbij vastgestelde tekortkomingen door de uitbater verholpen. Het logies is ingedeeld in de comfortclassificatie 3 sterren.

“Een belangrijk probleem”, volgens de nota van verwerende partijen, is dat het terrein met chalets “niet als toeristische logies wordt uitgebaat”, maar wordt “gehuurd door bouwbedrijven en interimbureaus ter huisvesting van veelal Oost-Europeanen die in de streek worden tewerkgesteld”.

Op zondag 2 december 2012 heeft vanaf 8 uur op de camping een zeer grootschalige controle plaats waaraan door meer dan honderd mensen wordt deelgenomen (parket, burgemeester, milieupolitie, wooninspectie, belastinginspectie, brandweer, gespecialiseerde interventiegroep van de politie, cavalerie van de politie, dienst Vreemdelingenzaken).

Bij die gelegenheid beslist de burgemeester van de gemeente Kasterlee mondeling tot –zoals het in de nota wordt omschreven –:

- “- de onmiddellijke afsluiting van de electriciteit naar het terrein en de chalets (niet naar het hotel) en,
- de keuring van de gastoevoer op uiterlijk 3 december 2012 door een erkend keurder”.

De verzegeling van de electriciteitskast heeft plaats op 2 december 2012 om 15u40.

Daags nadien, op maandagavond 3 december 2012, neemt de burgemeester de twee bestreden beslissingen.

In de eerste beslissing “bevestigt” hij zijn mondeling bevel van 2 december 2012 tot het afsluiten van de electriciteit en de keuring van de gastoevoer ten laatste op 3 december 2012. De beslissing verwijst naar “artikel 135, par. 2, 5°, van de nieuwe gemeentewet, op grond waarvan de burgemeester bevoegd is voor het nemen van passende maatregelen om brand te voorkomen” en

motiveert in essentie wat volgt:

“Overwegende dat de volgende vaststellingen van doorslaggevende aard waren:

- dat de elektriciteitsbedradingen onvoldoende beschermd zijn tegen naakte aanraking en zodoende aanleiding kunnen geven tot elektrocutie;
- dat door onvoldoende afscherming tegen water er kortsluiting kan ontstaan, waardoor brand niet uitgesloten kan worden;
- dat door ontbreken van afdekplaten van de verdeelkasten en een pover onderhoud van de installaties geen garanties kunnen geboden worden op een deugdelijke elektrische installatie;
- Het ontbreken van de benodigde keuringsattesten van de betrokken installaties;
- Het her en der verspreid liggen van naakte elektriciteitsbedradingen op het terrein;

Overwegende dat deze vastgestelde tekortkomingen van die aard zijn dat er een reëel en acuut gevaar was voor elektrocutie en brand, en dat hierdoor de veiligheid van de bewoners die vertoeven in de chalets, ernstig en onmiddellijk in het gedrang komt”.

Met het tweede aangevochten besluit, eveneens op grond van artikel 135, § 2, 5°, van de nieuwe gemeentewet, beslist de burgemeester tot de onmiddellijke afsluiting van de gastoevoer naar het terrein en de chalets van camping Fauwater. Het besluit overweegt dat tijdens de interventie van 2 december 2012 de volgende vaststellingen zijn gedaan:

- “- Het aanwezig zijn van gasleidingen op het terrein die verkeren in een erbarmlijke toestand, sommige komen zelfs op bepaalde plaatsen bovengronds (in kunststofuitvoering) wat het nodige gevaar met zich kan meebrengen bij beschadiging
- Bij de controle op het terrein werd er op enkele plaatsen een gasgeur waargenomen in de buurt van de chalets
- Op één plaats hebben we een gasmeter aangetroffen die open en bloot op de grond lag, één van uiteinden is dichtgeknepen en het andere uiteinde was nog verbonden met het gasdistributienetwerk
- Het ontbreken van de nodige gasdichtheidsattesten van het distributienetwerk op het terrein en van de individuele aansluitingen in de chalets
- Het ontbreken van de nodige attesten ivm het onderhoud van de gastoeuvelen in de chalets”.

Het besluit vervolgt “dat de heer B. Van Loon op maandagavond 3 december 2012 geen gunstig inspectieverslag van een erkend keuringsmechanisme voor de gastoevoer kan voorleggen”, zodat de burgemeester “gelet op het ontbreken van een keuringsattest van een bevoegde controle instantie, en gelet op de feitelijke vaststellingen zoals vermeld in het inspectieverslag van 3 december 2012 [van de brandweer]” zich genoodzaakt ziet “om een bewarende maatregel te nemen om een dringend gevaar op brand en ontploffing te voorkomen”.

IV. Grondvoorwaarden voor een schorsing

4. Krachtens artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden besloten onder de drievoudige voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de nietigverklaring van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden, dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen en dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is.

V. Grondvoorwaarde van een ernstig middel

Standpunt van de partijen

5.1. Verzoekende partijen voeren in een *eerste middel* hoofdzakelijk de schending aan van artikel 135, § 2, 5°, van de nieuwe gemeentewet, doordat de voorwaarden tot toepassing van die bepaling niet vervuld zijn.

In de eerste plaats laat de bepaling volgens verzoekende partijen niet toe dat maatregelen worden opgelegd met betrekking tot een private camping op privaat domein.

Ten tweede wordt het beweerde acute veiligheidsrisico niet concreet en afdoende aangetoond: het inspectieverslag waarop de beslissingen zouden steunen, is niet terug te vinden; de beslissingen “wemelen van passages in de voorwaardelijke wijs waar wordt gewezen op potentiële, eventuele gevaren” en spreken aldus zelf het bestaan van een acuut veiligheidsrisico tegen.

Er is, ten derde, geen hoogdringende situatie voorhanden. Nooit eerder zijn er meldingen of klachten geweest over een onveilige elektriciteits- en gastoevoer. Nochtans zijn er de voorbije jaren tal van controles door politie- en andere inspectiediensten geweest en werd op 4 september 2012 nog een vergunning ontvangen vanwege de dienst Toeristische Vergunningen van het departement Internationaal Vlaanderen.

In de vierde plaats gaan de genomen maatregelen verder dan nodig om het veiligheidsrisico te verhelpen. Eerste verwerende partij had zich perfect ertoe kunnen beperken het elektriciteitscircuit van de buitenverlichting af te sluiten: volgens de brandweercommandant hield alleen de buitenverlichting een veiligheidsrisico in; dat circuit is “perfect scheidbaar” van de elektriciteitscircuit van de chalets.

Ten slotte blijkt niet dat er een adequate belangenafweging heeft plaatsgehad en dat het algemeen belang is afgewogen tegen de private belangen van verzoekende partijen en de honderden huurders van de camping. Integendeel zijn de genomen maatregelen “volstrekt onevenredig en disproportioneel”.

5.2. Verzoekende partijen doen in een *tweede middel* de schending gelden van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’, de materiële-motiveringsplicht, het redelijkheids-, evenredigheids- en zorgvuldigheidsbeginsel.

In een eerste onderdeel wordt toegelicht dat onduidelijk is op basis van welke vaststellingen de burgemeester op 2 december 2012 beslist heeft om de elektriciteitstoevoer af te sluiten “nu [hij] deze beslissing blijkbaar steunt op

vaststellingen en bevindingen opgenomen in een inspectieverslag van 3 december 2012”, dat het inspectieverslag nog altijd niet ter kennis van verzoekende partijen is gebracht, dat de feiten niet correct worden weergegeven in de bestreden beslissingen, dat de zogezegd gedane vaststellingen geenszins kunnen verantwoorden dat onmiddellijk de elektriciteitstoevoer wordt afgesloten, dat de eerste verwerende partij niet consequent is, dat niet gemotiveerd wordt waarom juist dermate verregaande maatregelen noodzakelijk zijn, en dat onterecht melding wordt gemaakt van artikel 135, § 2, 5°, van de nieuwe gemeentewet.

Volgens een tweede onderdeel is het onredelijk dat verzoekende partijen uit de bestreden beslissingen niet kunnen opmaken op grond waarvan ze werden genomen en staan de beslissingen “absoluut niet in verhouding” tot de gedane vaststellingen, temeer aangezien de bewoners door de beslissingen moesten overnachten in de vrieskou zonder de mogelijkheid om zich daar op voor te bereiden en aangezien de beslissingen het bestaan van de camping in het gedrang brengen.

5.3. Een *derde middel* is afgeleid uit de schending van de rechten van verdediging en van de hoorplicht. Uiteengezet wordt dat verzoekende partijen niet de kans hebben gekregen om de eenzijdige vaststellingen zoals blijkbaar overgenomen uit het inspectieverslag van 3 december 2012 van de brandweer te weerleggen, noch om er aan tegemoet te komen.

6. Verwerende partijen antwoorden in de nota dat een privaat gebouw dat niet de vereiste waarborgen inzake brandpreventie biedt de openbare veiligheid bedreigt, dat het niet is omdat de oorzaak van de verstoring zich in een private eigendom bevindt dat de burgemeester niet bevoegd zou zijn om op grond van de artikelen 133 en 135 van de nieuwe gemeentewet maatregelen te nemen, dat verzoekende partijen wel degelijk ingelicht zijn over de motieven van de bestreden besluiten, getuige hun verzoekschrift van 70 bladzijden, dat de vaststellingen die de brandweer op 2 december 2012 deed en nadien in een inspectieverslag van 3 december 2003 formaliseerde, meer dan duidelijk zijn.

Voorts werpen verwerende partijen tegen dat er geen rechtsgrond bestaat voor een vereiste dat de vaststellingen van de brandweer tegensprekelijk moesten zijn gebeurd, dat zelfs als verzoekende partijen het brandweerverslag niet kenden ten tijde van het opstellen van het verzoekschrift, dan nog de wettigheid van de bestreden beslissingen niet is aangetast, dat het brandweerverslag alleen “de motieven van de motivering” bevat, welke niet in de beslissingen zelf moeten worden opgenomen, noch moeten worden meegedeeld.

Het gebruik van de voorwaardelijke wijs doet, aldus nog de verwerende partijen, niets af van de hoogdringendheid. Ook al kon deze hoogdringendheid verantwoorden dat de beslissingen werden genomen “zonder om het even welke uitoefening van het hoorrecht”, toch heeft de burgemeester het hoorrecht van tweede verzoeker gerespecteerd “weze het dat de hoogdringendheid in ieder geval een minimale invulling van het hoorrecht rechtvaardigt”: “De heer Van Loon was aanwezig tijdens de controle en heeft zijn standpunt aangaande de vaststellingen kunnen uiteenzetten. Hij was zelfs vergezeld van zijn raadsman”.

Ten slotte zijn de genomen maatregelen naar het oordeel van verwerende partijen adequaat en staan ze in een redelijke verhouding tot het nagestreefde doel, te weten de verzekering van de openbare veiligheid: de gasinstallatie werd pas gesloten nadat bleek dat ze niet binnen de gestelde termijn van 24 uur werd gekeurd; van zodra een keuringsbewijs wordt voorgelegd van de installaties, zal de afsluiting een einde kennen.

Beoordeling

7. Eerste verwerende partij zoekt de rechtsgrond voor de bestreden beslissingen in artikel 135, § 2, 5°, van de nieuwe gemeentewet. Overeenkomstig dat voorschrift hebben de gemeenten tot taak te voorzien in een goede politie over de zindelijkheid, de gezondheid, de veiligheid en de rust “op openbare wegen en plaatsen en in openbare gebouwen”, en wordt aan de waakzaamheid en het gezag van de gemeenten onder meer toevertrouwd: het nemen van passende maatregelen

om rampen en plagen zoals brand te voorkomen en te doen ophouden.

8. Vooralsnog blijkt niet dat camping Fauwater, ofschoon door eerste verzoekster op private grond geëxploiteerd, niet “openbaar” zou zijn in de zin van artikel 135, § 2, van de nieuwe gemeentewet. De chalets op de camping worden verhuurd; de camping is dus toegankelijk voor zowel de huurders als hun bezoekers. Tenminste in de huidige stand van zaken wordt aangenomen, zoals in ’s Raads arrest nr. 38.623 van 31 januari 1992, dat dit ten aanzien van het vereiste in voormelde artikel 135, § 2, volstaat.

9. Anders dan voor een optreden van de burgemeester op grond van het artikel 134, § 1, van de nieuwe gemeentewet, vereist het artikel 135, § 2, niet dat er sprake is van een hoogdringendheid in deze zin dat “het geringste uitstel gevaar of schade zou kunnen opleveren”.

Wel is op het eerste gezicht vereist en voldoende opdat de maatregel *ex* artikel 135, § 2, naar recht verantwoord zou zijn, dat er genoegzaam aangetoonde, concrete ordehandhavingsbehoeften voorhanden zijn waarmee de maatregel een redelijk verband van evenredigheid vertoont.

Die evenredigheid lijkt – aangezien een dergelijke maatregel wil beveiligen tegen een gevaarsdreiging of risico – een zaak van afwegen van alle betrokken en relevante gegevens en belangen waarbij de maatregel niet meer pijn mag doen dan noodzakelijk om de gevaarsdreiging of het risico te keer te gaan. Is, zoals hier, de formele-motiveringsverplichting van toepassing, dan moet deze afweging afdoende in de motieven van de maatregel tot uitdrukking worden gebracht.

10. Volgens de formele motivering van de eerste bestreden beslissing wordt de elektriciteitstoevoer onmiddellijk afgesloten in wezen vanwege een reëel en acuut gevaar voor elektrocutie en brand doordat er op de camping “her en der verspreid” naakte en onvoldoende afgeschermd

elektriciteitsbedradingen liggen. Dit wordt gestaafd met een 3 december 2012 gedateerd inspectieverslag van de brandweer.

In dat verslag worden de “ernstige gebreken [...] aan de elektrische installatie op het terrein” als volgt beschreven:

“Naakte elektriciteitsbedrading, onvoldoende afscherming van de installatie, verdwenen afdekplaten van elektrische veiligheid of verdeelkasten,...

Het risico op aanraken van de naakte elektriciteitsdraden is aanwezig. Gezien deze gevaarlijke toestand moeten onmiddellijk acties ondernomen worden! Een buitendienststelling van de installaties is noodzakelijk!”

Vier foto's zijn toegevoegd. Ze betreffen ogenschijnlijk twee verlichtingspaaltjes, een telefoonkastje en een kastje in een binnenruimte, waaraan telkens een afdekkap(je) ontbreekt.

11. Zoals de Raad van State het voorlopig begrepen heeft, is de brandweer op zondag 2 december 2012 vanaf 8 uur quasi de hele dag op het terrein van de camping aanwezig geweest en is finaal op haar advies de elektriciteitskast om 15u40 verzegeld geworden, nadat het chaletpark van het elektriciteitsnetwerk werd afgesloten. Alles wat in de tussentijd qua gebreken aan de elektrische installatie werd opgespoord, is – in een verslag van de dag nadien – neergelegd in één summiere en algemene frase en in vier foto's die op het eerste gezicht laten uitschijnen dat de problemensituaties eerder gering in aantal en van aard zijn.

In de gegeven omstandigheden was het voor de burgemeester des te meer zaak om in de beslissing van 3 december 2012, waarmee hij zijn mondeling bevel van daags voordien tot het afsluiten van de elektriciteit overdoet door het te formaliseren en nader te motiveren, op afdoende wijze te verantwoorden waarom hij meent met niet minder te kunnen volstaan dan met een beslissing om bij hoogdringendheid en onmiddellijk een hele camping waarop 200 mensen verblijven van de elektriciteit af te sluiten.

Evenwel komt de burgemeester in de beslissing in wezen niet verder dan de herhaalde affirmatie dat de vaststellingen van de brandweer voldoende waren om op 2 december 2012 een veiligheidsmaatregel bij hoogdringendheid te bevelen en dat de openbare veiligheid enkel en alleen kon worden verzekerd door onmiddellijk de stroomtoevoer naar de gevaarlijke situaties op het kampeerterrein af te zetten.

Ten minste in de huidige stand van de procedure blijkt aldus niet dat de burgemeester voor zijn beslissing van 3 december 2012 tot het afsluiten van de elektriciteit kon steunen op motieven die deze beslissing naar recht, inbegrepen naar redelijkheid en evenredigheid, vermogen te dragen.

12. Vooralsnog wordt tevens aangenomen dat deze beslissing tot het afsluiten van de elektriciteit een beslissing is ten aanzien waarvan eerste verzoekster in principe vooraf in de gelegenheid moest zijn gesteld om haar standpunt naar voor te brengen. Dit lijkt ten onrechte niet gebeurd.

Weliswaar beweren verwerende partijen “dat de controle om 8 uur ’s ochtends is opgestart in aanwezigheid van de heer Van Loon” en dat de verschillende vaststellingen die de brandweer deed door hem niet werden tegengesproken. Verzoekende partijen, van hun kant, ontkennen dat evenwel “met klém”. En zelf geeft de dienstchef van de brandweer te verstaan in stuk 21 van het administratief dossier dat er alleen een gezamenlijke rondgang is geweest omstreeks 15u30,wijl dan weer uit stuk 10 van het administratief dossier blijkt dat al om 15u40 de elektriciteitskast door een elektricien afgesloten en door een hoofdinspecteur verzegeld is.

Wat er ook van zij, het doet op het eerste gezicht maar weinig ter zake of er al dan niet een “minimale” uitoefening van het hoorrecht heeft plaatsgehad voorafgaand aan het bevel van 2 december 2012 tot afsluiting van de elektriciteit.

Immers is de eerste bestreden beslissing niet dat mondeling bevel, maar het besluit van 3 december 2012 die het mondeling bevel vervangt en waarbij de burgemeester zich opnieuw over de sluiting uitspreekt, op grond van het inspectieverslag van 3 december 2012. Het is niet betwist dat eerste verzoekster van dit verslag geen kennis heeft kunnen nemen en er dan ook niet haar zienswijze over heeft mogen geven vooraleer de beslissing van 3 december 2012 tot afsluiting van de elektriciteitstoevoer werd genomen.

Verwerende partijen zoeken daarvoor op het eerste gezicht tevergeefs een excuus in “de hoogdringendheid”. Gelet op het eerdere, provisorisch gegeven mondeling bevel tot afsluiting van de elektriciteit, kan dit excuus voorlopig niet overtuigen.

13. De tweede bestreden beslissing van 3 december 2012, tot het afsluiten van de gastoevoer, is genomen omdat, bij ontstentenis van een gunstig inspectieverslag van een erkend keuringsmechanisme voor de gastoevoer, de feitelijke vaststellingen vermeld in het inspectieverslag van 3 december 2012 van de brandweer uitwijzen dat er een zeer ernstig en acuut veiligheidsprobleem bestaat.

In het inspectieverslag wordt in hoofdzaak erop gewezen dat de gasdistributie “in een erbarmlijke toestand” is en op verschillende plaatsen op het terrein gasgeuren zijn waargenomen, dat de gasleidingen “[o]p diverse plaatsen” bovengronds liggen, wat gaslekken en explosiegevaarlijke situaties kan teweegbrengen, dat “[o]p één plaats” een gasmeter is gevonden “die open en bloot op de grond ligt (zie foto), waarvan één van de uiteinden is dichtgeknepen, maar waarvan niemand ons kan zeggen of er nog gas op de leiding zit”, en dat er “[h]er en der” “nog (oude?) bovengrondse leidingen aanwezig [zijn] die bovenkomen aan de verschillende verblijfseenheden”.

14. Weer verwondert de Raad van State zich over de zeer algemene en oppervlakkige beschrijving van de beweerde brandonveilige situatie die moet

verantwoorden dat de betrokken nutsvoorziening zonder uitstel wordt afgesloten voor de hele camping.

Het terrein is op 2 december 2012 gedurende zowat een hele dag geïnspecteerd geworden, met een fototoestel bij de hand. Dan lijkt van het verslag dat daar daags nadien van wordt opgesteld te mogen worden verwacht, wil het een zo verregaande maatregel als een onmiddellijke en integrale afsluiting van de gastoevoer kunnen onderbouwen, dat het voldoende precies en accuraat uiteenzet en toelicht waarom tot het bestaan van “een zeer ernstig en acuut veiligheidsprobleem” wordt geconcludeerd.

Het verslag lijkt daar niet aan te beantwoorden. Eén bijzonderheid wordt bijgebracht: één foto van een gasmeter met betrekking waartoe wordt gezegd dat niemand kan meedelen of er nog gas op de leiding zit. Iets waarvan verzoekende partijen dan weer opmerken dat het niet strookt met de waarheid, dat hun nooit om uitleg is gevraagd en dat, indien zulks wel was gebeurd, zij zouden hebben geantwoord dat er geen gas meer op de leiding zat.

Wat specifiek de op het terrein waargenomen gasgeuren betreft, wordt vastgesteld dat ze alleszins bij de vaststelling zelf blijkbaar niet als zeer verontrustend zijn beschouwd geworden en namelijk niet als zo alarmerend dat er dadelijk een onderzoek naar de exacte oorzaak is gedaan, laat staan nog dat de geuren ertoe aanzetten om te adviseren dat de gastoevoer *stante pede* moest worden afgesloten, zoals dat kennelijk wel gebeurde met betrekking tot de elektriciteitstoevoer. Het lijkt van aard de zienswijze van verzoekende partijen te schragen dat de gasgeuren zeer wel kunnen voortkomen van het aansteken van een gaskachel – “hetgeen op een zondagnamiddag met vriestemperatuur meer dan plausibel lijkt” – en het neerslaan van rookgassen door de hoge vochtigheid en koude lucht.

15. Samengevat is in de huidige stand van de procedure ook met betrekking tot de tweede bestreden beslissing niet aannemelijk gemaakt dat ze

berust op gegevens die een toereikend verband van proportionaliteit vertonen met het bevel dat erin wordt gegeven om de hele camping Fauwater op 3 december 2012 van de gastoevoer af te sluiten.

16. Tevens is eerste verzoekster evenmin met het oog op die beslissing ingelicht van het inspectieverslag van de brandweer en in de gelegenheid gesteld er haar zienswijze over te geven. Aangezien vooralsnog verwerende partijen niet doen blijken van de dwingende redenen die zich daartegen verzetten, lijkt de hoorplicht ook wat de beslissing tot afsluiting van de gastoevoer betreft miskend.

17. De middelen zijn in de besproken mate ernstig.

VI. Grondvoorwaarde van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel

Standpunt van de partijen

18. Verzoekende partijen doen als moeilijk te herstellen ernstig nadeel gelden dat de camping *de facto* onbewoonbaar wordt. Hierdoor verliezen zij onmiddellijk 16.310 euro aan openstaande huurgelden die onbetaald blijven doordat de huurders noodgedwongen zijn vertrokken, en verliezen zij wekelijks 14.620 euro aan huurgelden. Met die inkomsten moeten de recentelijk gedane zware investeringen gefinancierd worden, en moeten ook de lopende uitgaven worden betaald zoals de niet variabele voorafbetalingen van energie van 10.450 euro per maand. Zonder schorsing zullen de bestreden beslissingen op korte termijn tot het faillissement van de eerste verzoekster leiden aangezien de huurgelden van de chalets meer dan de helft van haar omzet uitmaken.

Daarnaast voeren verzoekende partijen een moreel nadeel aan doordat de personen die in de chalets verbleven van de ene dag op de andere de camping moesten verlaten, doordat de maatregelen met veel machtsvertoon werden genomen en doordat een en ander aanleiding heeft gegeven tot een stroom

van negatieve persberichten die de reputatie van de camping manifest schade berokkenen.

19. Volgens verwerende partijen overtuigt het financiële nadeel niet. Er is geen sprake van een *de-factosluiting* en het volstaat, om het nadeel te voorkomen, dat eerste verzoekster de installaties laat keuren en de positieve keuringsverslagen voorlegt. Tevens bewijst eerste verzoekster niet haar daadwerkelijk uitgevoerde activiteiten en de daaraan verbonden kosten, zegt de verklaring van de boekhouder niets over de inkomsten in 2012, vallen de uitgaven (in belangrijke mate) weg als de camping niet wordt uitgebaat, en is het momenteel het toeristisch laagseizoen.

Ook argumenteren verwerende partijen dat eerste verzoekster niet haar concurrentiepositie verduidelijkt, dat de persartikelen niet ongedaan kunnen worden gemaakt en dat ten andere de persaandacht niets met de aangevochten beslissingen zelf te maken heeft, maar met de controle van 2 december 2012.

Beoordeling

20. De bestreden beslissingen hebben tot gevolg dat de chalets op de camping van eerste verzoekster van de elektriciteit en het gas worden afgesneden. Het brengt direct mee, gelet op de decemberkou, dat de meer dan 200 bewoners feitelijk gedwongen worden eruit te vertrekken. De vaststelling dat een aantal chalets sowieso niet meer mocht worden uitgebaat vanwege “verschillende stedenbouwkundige stakingsbevelen” doet daar niet beslissend van af.

De bijzonder negatieve publiciteit en de reputatieschade die de camping hierdoor oploopt, is zonder meer aanzienlijk te noemen. Een schorsing kan hiervoor een eerste soelaas bieden, hoe gebrekkig eventueel ook.

Zeer aanzienlijk lijkt eveneens het verlies aan inkomsten dat eerste verzoekster lijdt. Vooralsnog ziet de Raad van State geen reden om te betwijfelen dat, zoals de boekhouder van eerste verzoekster verklaart, de betrokken huurgelden meer dan de helft van de inkomsten uitmaakt van eerste verzoekster en dat zij zonder de huurgelden niet voort kan bestaan. Dat die verklaring gebeurt op basis van de jaarrekening per 31 december 2011 is voor de geloofwaardigheid ervan geen bezwaar. Een jaarrekening per 31 december 2012 is er begrijpelijk nog niet.

Het argument van verwerende partijen dat meerdere uitbaters hun toeristisch verblijfspark tijdens het toeristisch laagseizoen sluiten omdat de verhuurratio te laag is, doet niet ter zake. Die uitspraak geldt juist niet voor eerste verzoekster en haar camping.

De omstandigheid dat het zou volstaan de nodige keuringsattesten bij te brengen om het nadeel te doen ophouden, spreekt als zodanig niet tegen dat eerste verzoekster een moeilijk te herstellen ernstig nadeel riskeert, en komt voor ontoereikend te zijn om te doen afzien van een schorsing in een geval waarin de voorwaarden daartoe vervuld zouden zijn.

21. Het voorgaande in zijn geheel beschouwd, is de Raad van State van mening dat alvast eerste verzoekster genoeg aannemelijk maakt ten gevolge van de bestreden beslissingen een nadeel te ondergaan dat zowel ernstig als moeilijk herstelbaar is.

VII. De grondvoorwaarde van een uiterst dringende noodzakelijkheid

Standpunt van verzoekende partijen

22. Verzoekende partijen doen in essentie gelden dat een schorsing volgens de gewone procedure te laat riskeert te komen.

Beoordeling

23. De Raad van State deelt de zienswijze van verzoekende partijen, zij het met de volgende nuancerings.

Zo kan worden bijgevalen dat het door eerste verzoekster aangevoerde ernstige nadeel reeds onherstelbaar dreigt te zijn vooraleer uitspraak zou worden gedaan over een eventuele gewone vordering tot schorsing – reden waarom het beroep dat zij doet op de procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid gewettigd voorkomt –, dit impliceert niet automatisch dat daarom de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid *per se* op vandaag, de dag van de uitspraak, dient in te gaan.

Integendeel is te dezen de Raad van State van oordeel dat het volstaat, teneinde het moeilijk te herstellen ernstig nadeel te vermijden waarvoor eerste verzoekster vreest, dat de te bevelen schorsing pas uitwerking heeft vanaf maandag 17 december 2012.

Dit uitstel zal de burgemeester in de gelegenheid stellen, mocht hij menen erin te moeten volharden dat de elektriciteits- en gastoevoer wordt afgesloten met het oog op de handhaving van de openbare veiligheid, in nieuwe beslissingen te voorzien die dit keer niet zijn aangetast door de onwettigheden waarmee, blijkens de bespreking hiervóór *sub V*, de aangevochten beslissingen van 13 december 2012 op het eerste gezicht behept zijn. Dat houdt in:

- dat aan de nieuwe beslissingen voldoende precieze en verifieerbare gegevens ten grondslag liggen, van aard om een zo drastische maatregel als het afsluiten van een hele camping, met 200 bewoners, van elektriciteit of gas naar redelijkheid te verantwoorden,
- dat een en ander op afdoende wijze in de formele motivering van de beslissing veruitwendigd wordt, en

- dat, voorafgaandelijk, eerste verzoekster in de mogelijkheid is gesteld haar standpunt naar voor te brengen.

BESLISSING

De Raad van State schorst met ingang van maandag 17 december 2012 de tenuitvoerlegging van de beslissingen van 3 december 2012 van de burgemeester van de gemeente Kasterlee om onmiddellijk de electriciteits-toevoer, respectievelijk gastoevoer naar het terrein en de chalets van camping Fauwater, Lichtaartsebaan 52 te Kasterlee af te sluiten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 13 december 2012, door de Raad van State, XIIe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	staatsraad,
	waarnemend voorzitter,
bijgestaan door	
Frank Bontinck,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Frank Bontinck

Johan Lust